

PEST MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: PE/030/01502-1/2019.

Ügyintéző: dr. Krähling Erzsébet

Telefon: (06 1) 235 17 80

Tárgy: szakmai segítségnyújtás (polgármester végkielégítése és szabadságmegváltása)

Hiv. szám:

Melléklet:

Települési önkormányzat jegyzője részére

Székhelyén

**Tisztelt Jegyző Asszony!
Tisztelt Jegyző Úr!**

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) 133. § (3) bekezdése alapján a polgármester végkielégítése és szabadságmegváltása tárgyában az alábbi szakmai álláspontomról tájékoztatom.

I. Végkielégítés

A közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Kttv.) 225/D. § (1) bekezdése kimondja, hogy a polgármestert, ha e tisztségét legalább két évig betöltötte és foglalkoztatási jogviszonya az Möt. 69. § (1) bekezdés a) vagy f) pontja alapján szűnt meg, végkielégítésként háromhavi illetményének megfelelő összegű juttatás illeti meg, amelyet a képviselő-testület további, legfeljebb háromhavi illetménynek megfelelő összeggel kiegészíthet.

Az idézett jogszabályi rendelkezés alapján megállapítható, hogy a törvényalkotó a végkielégítés két formáját határozta meg:

- 1.) a törvény erejénél fogva járó háromhavi illetménynek megfelelő juttatás,
- 2.) a képviselő-testület mérlegelése alapján adható, legfeljebb háromhavi illetménynek megfelelő juttatás.

1.) A törvény erejénél fogva járó juttatás

A végkielégítésnek ez a formája az alábbi feltételek együttes fennállása esetén *alanyi jogon* illeti meg a polgármestert:

- *tisztségét* legalább két évig betöltötte,
- *foglalkoztatási jogviszonya* az Möt. 69. § (1) bekezdés a) vagy f) pontja alapján szűnt meg,
- *munkakörét* nyolc munkanapon belül írásba foglaltan átadta. [Kttv. 225/I. §]

A polgármesteri munkakör nyolc munkanapon túli átadása esetén a kifizetést az új polgármester engedélyezi, ha a mulasztásnak alapos oka volt, és a munkaköri átadás megtörtént. Vita esetén az érintett a közigazgatási ügyben eljáró bírósághoz fordulhat. [Kttv. 225./I. § (2) bekezdés]

2.) A képviselő-testület mérlegelése alapján adható juttatás

A végkielégítésnek ez a formája a képviselő-testület mérlegelésen alapuló döntését igényli. Megállapítására kizárólag az 1.) pont szerinti végkielégítéshez „kötődően” kerülhet sor, vagyis csak akkor adható, ha a polgármestert a végkielégítés törvény erejénél fogva megilleti. Törvényi felhatalmazás hiányában ezen a jogcímen saját elhatározás alapján nem állapítható meg a legfeljebb háromhavi illetménynek megfelelő összeg a polgármester számára.

A Kttv. 225/D. § (1) bekezdésének szabályozása értelmében az 1-2.) pont szerinti juttatás nem illeti meg a polgármestert, ha országgyűlési képviselői, alpolgármesteri vagy polgármesteri foglalkoztatási jogviszonyt létesít. Ha a polgármester a foglalkoztatási jogviszonya megszűnését követő három hónapon belül létesít országgyűlési képviselői, alpolgármesteri vagy polgármesteri foglalkoztatási jogviszonyt, akkor az e bekezdés szerinti juttatás időarányos részét vissza kell fizetnie, és a kiesett időtartam közszolgálati jogviszonyban töltött időnek számít. Az ismertetett jogszabályi rendelkezésekből az is következik, hogy a bármely önkormányzatnál ismételten létesített polgármesteri jogviszony a végkielégítés igénybe vételének lehetőségét kizárja, vagyis a végkielégítés az ismételten megválasztott, az előző ciklusban is polgármesteri tisztséget betöltő polgármestert nem illeti meg. A polgármester „rég” jogviszonya (polgármesteri tisztsége) az újbóli megválasztás napjával megszűnik ugyan és ezzel egyidejűleg új jogviszonya (polgármesteri tisztsége) keletkezik, foglalkoztatási helyzete azonban folyamatos marad.

II. Szabadságmegváltás

A Kttv. 225/C. §-a szabályozza a polgármester éves szabadsága tervezésének, engedélyezésének, és kivételének rendjét, kötelezettségét. A Kttv. a szabadság pénzbeli megváltását alapesetben tiltja és csak kivételes esetben – ha a munkáltató az arányos szabadságot nem adta ki – a foglalkoztatási jogviszony megszűnésekor teszi lehetővé. Amennyiben a szabadság kiadására a tárgyévben nem kerül sor, akkor az az elévülési időn belül igényelhető. A Kttv. 225/L. § (1) bekezdése sorolja fel azokat a rendelkezéseket, amelyeket a polgármesteri foglalkoztatási jogviszonyra is megfelelően alkalmazni kell. E rendelkezések között történik utalás – többek között – a Kttv. 192. §-ára. A Kttv. 192. § az elévülési szabályok körében az általános előírásokat rögzíti, a polgármester esetében azonban a Kttv. 104. § (6) bekezdése ettől *eltérő* – a polgármesterre mindenképpen kedvezőbb – szabályokat állapít meg, amikor kimondja: a szabadság kiadására vonatkozó igény a jogviszony (polgármester esetében a választási ciklus) fennállása alatt nem évül el; továbbá a szabadság megváltásával kapcsolatos igény elévülése a jogviszony megszűnésének – önkormányzati általános választás – napján kezdődik.

A polgármester szabadsága pénzbeli megváltásának igénye akkor keletkezik, ha a jogviszony megszűnik. A szabadság megváltásával kapcsolatos igény elévülése a foglalkoztatási jogviszony megszűnésének napján kezdődik. Ha a polgármester foglalkoztatási jogviszonya év közben kezdődött vagy szűnt meg, a szabadság arányos része jár.

Tekintettel a fent leírtakra az új képviselő-testületnek kell döntést hoznia a szabadság pénzbeli megváltásának kérdésében. A döntésnek nem kell kiterjednie arra, hogy mely költségvetési forrásból kerül kifizetésre az összeg.

A fenti szakmai segítségnyújtásra a polgármester és a helyi önkormányzat képviselő-testületének működése jogszerűségének biztosítása céljából került sor, mely azonban nem tekinthető a jogalkalmazók számára kötelező jogi iránymutatásnak vagy állásfoglalásnak és arra sem bíróság, sem más hatóság előtt nem lehet érvényesen hivatkozni. Szakmai álláspontom kizárólag jogi véleményemet tartalmazza, mely a jogalkalmazót nem menti fel döntése felelőssége alól.

Budapest, 2019. október „...”

Dr. Tarnai Richárd kormány megbízott
nevében és megbízásából:

PEST MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: PE/030/01460-2/2019.

Ügyintéző: dr. Szecskó Réka

Telefon: (06 1) 235-1722

Tárgy: szakmai segítségnyújtás (polgármester szabadságmegváltása és végkielégítése)

Hiv. szám:

Melléklet:

Dr. Fodor Zoltán részére

polgármester

Szentmártonkátai Polgármesteri Hivatal

Szentmártonkáta

Rákóczi út 52/c.

2254

Tisztelt Polgármester Úr!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) 133. § (3) bekezdése alapján a polgármester szabadságmegváltása és végkielégítése tárgyában az alábbi szakmai álláspontomról tájékoztatom.

I.

Az Möt.-nek a polgármesterek foglalkoztatási jogviszonyára vonatkozó rendelkezéseit a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Kttv.) VII/A. fejezetének szabályai egészítik ki. A végkielégítés tárgyában a Kttv. 225/D. § (1) bekezdése az alábbiakról rendelkezik: „a polgármestert, ha e tisztségét legalább két évig betöltötte és foglalkoztatási jogviszonya a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 69. § (1) bekezdés a) vagy f) pontja alapján szűnt meg, végkielégítésként háromhavi illetményének megfelelő összegű juttatás illeti meg, amelyet a képviselő-testület további, legfeljebb háromhavi illetménynek megfelelő összeggel kiegészíthet. Ez a juttatás nem illeti meg a polgármestert, ha országgyűlési képviselői, alpolgármesteri vagy polgármesteri foglalkoztatási jogviszonyt létesít. Ha a polgármester a foglalkoztatási jogviszonya megszűnését követő három hónapon belül létesít országgyűlési képviselői, alpolgármesteri vagy polgármesteri foglalkoztatási jogviszonyt, akkor az e bekezdés szerinti juttatás időarányos részét vissza kell fizetnie, és a kiesett időtartam közszolgálati jogviszonyban töltött időnek számít.”

Fenti jogszabályi rendelkezés alapján a törvényalkotó a végkielégítés két formáját határozta meg, a törvény erejénél fogva járó háromhavi illetménynek megfelelő juttatást, valamint a további, a képviselő-testület által adható, legfeljebb háromhavi illetménynek megfelelő juttatást. A törvény erejénél fogva járó juttatás az alábbi feltételek együttes fennállása esetén, *alanyi jogon* illeti meg a polgármestert:

- tisztségét legalább két évig betöltötte,
- foglalkoztatási jogviszonya az Möt. 69. § (1) bekezdés a) vagy f) pontja alapján szűnt meg,
- munkakörét nyolc munkanapon belül írásba foglaltan átadta. [Kttv. 225/I. §]

A képviselő-testület mérlegelése alapján adható, legfeljebb háromhavi illetménynek megfelelő juttatás megállapítására kizárólag akkor kerülhet sor, ha a polgármestert a törvény erejénél fogva járó végkielégítés megilleti. Ennek hiányában nem állapítható meg további – legfeljebb háromhavi illetménynek megfelelő összegű – juttatás a polgármester számára.

A polgármesteri munkakör nyolc munkanapon túli átadása esetén a kifizetést az új polgármester engedélyezi, ha a mulasztásnak alapos oka volt, és a munkaköri átadás megtörtént. Vita esetén az érintett a közigazgatási ügyben eljáró bírósághoz fordulhat. [Kttv. 225/I. § (2) bekezdés]

II.

A Kttv. 225/C. §-a szabályozza a polgármester éves szabadsága tervezésének, engedélyezésének, és kivételének rendjét, kötelezettségét.

A Kttv. a szabadság pénzbéli megváltását alapesetben tiltja és csak kivételes esetben – ha a munkáltató az arányos szabadságot nem adta ki – a foglalkoztatási jogviszony megszűnésekor teszi lehetővé. Amennyiben a szabadság kiadására a tárgyévben nem kerül sor, akkor az az elévülési időn belül igényelhető. A Kttv. 225/L. § (1) bekezdése sorolja fel azokat a rendelkezéseket, amelyeket a polgármesteri foglalkoztatási jogviszonyra is megfelelően alkalmazni kell. E rendelkezések között történik utalás – többek között – a Kttv. 192. §-ára. A Kttv. 192. § az elévülési szabályok körében az általános előírásokat rögzíti, a polgármester esetében azonban a Kttv. 104. § (6) bekezdése ettől *eltérő* – a polgármesterre mindenképpen kedvezőbb – szabályokat állapít meg, amikor kimondja: a szabadság kiadására vonatkozó igény a jogviszony (polgármester esetében a választási ciklus) fennállása alatt nem évül el; továbbá a szabadság megváltásával kapcsolatos igény elévülése a jogviszony megszűnésének – az önkormányzati általános választás – napján kezdődik.

A polgármester szabadsága pénzbéli megváltásának igénye akkor keletkezik, ha a jogviszony megszűnik. A szabadság megváltásával kapcsolatos igény elévülése a foglalkoztatási jogviszony megszűnésének napján kezdődik. Ha a polgármester foglalkoztatási jogviszonya év közben kezdődött vagy szűnt meg, a szabadság arányos része jár.

Tekintettel a fent leírtakra az új képviselő-testületnek kell döntést hoznia a szabadság pénzbéli megváltásának kérdésében. A döntésnek nem kell kiterjednie arra, hogy mely költségvetési forrásból kerül kifizetésre az összeg.

Levelében megfogalmazott kérdésein túl, a foglalkoztatási jogviszony megszűnéséhez kapcsolódóan a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségről az alábbiak rögzíthetők. Az Möt. 72. § (4) bekezdése alapján a polgármesterre megfelelően alkalmazni kell az önkormányzati képviselőkre vonatkozó vagyonyilatkozat-tételi szabályokat. Az Möt. 39. § (1) bekezdésének megfelelő alkalmazás azt jelenti, hogy a polgármester a megválasztásától, majd ezt követően minden év január 1-jétől számított harminc napon belül a 2. melléklet szerinti vagyonyilatkozatot köteles tenni. Az egyes vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségekről szóló 2007. évi CLII. törvény 5. § (1) bekezdés b) pontja ugyan előírja a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettséget az azt megalapozó jogviszony, beosztás, munka- vagy feladatkör megszűnését követő tizenöt napon belül, viszont e törvény 1. § (2) bekezdése értelmében nem köteles e törvény rendelkezései szerint vagyonyilatkozatot tenni az, aki külön jogszabály alapján vagyonyilatkozat tételére egyébként kötelezett. Tekintettel arra, hogy az Möt. előírja a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettséget, a polgármesteri foglalkoztatási jogviszony megszűnését követően nem kell vagyonyilatkozatot tenni.

A fenti szakmai segítségnyújtásra a polgármester és a helyi önkormányzat képviselő-testületének működése jogszerűségének biztosítása céljából került sor, mely azonban nem tekinthető a jogalkalmazók számára kötelező jogi iránymutatásnak vagy állásfoglalásnak és arra sem bíróság, sem más hatóság előtt nem lehet érvényesen hivatkozni. Szakmai álláspontom kizárólag jogi véleményemet tartalmazza, mely a jogalkalmazót nem menti fel döntése felelőssége alól.

Budapest, 2019. október „19”.

Üdvözlettel:

Dr. Tarnai Richárd
kormány megbízott

